

1900-02-16

AFSENDER

Ellen Sawyer

MODTAGER

Laura Warberg

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Øverst s. 1 er skrevet "d. 16de Febr."

Året er 1900, for Ellen Sawyer skriver om Grethes netop overståede fødsel, og denne fandt sted 16. jan. dette år.

Generel kommentar:

1 tomme = 2,54 cm

Mrs. Loud, Dr. Cushing, Miss Linsealt og Mrs. Holbrook kendes ikke. Fru Smith er muligvis Henry Smiths kone og bosiddende på Nybøllegaard i Hillerslev.

Maltet mælk, også kendt som maltpulver eller maltet mælkepulver, er et pulver lavet af en blanding af maltet byg, hvedemel og kondenseret sødmælkepulver.

107 F er 42 C.

Miss Linsealt er "total" = afholdskvinde.

B er Alhed Larsen.

Arkivplacering:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske Arkiv, BB1548

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave til Østfyns Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Grethe blev født 16. januar. Fødslen trak i langdrag, men da Ellen Sawyer fik whisky og cognac, kom der gang i sagen. Pigen var grim, mager og havde navestrengen om halsen. Mælken løb først til efter fire dage, men Ellen kunne ikke blive ved med at amme. Hun fik at vide, at hun skulle holde sig i ro i seks uger, men hun fik høj feber. Der blev tilkaldt flere læger og sygeplejersker, og de kogte instrumenter ved komfuret. To af Harris Eastmans kolleger kom med ovne til at sterilisere redskaber i. Ellen blev opereret. Otte dage efter kunne hun stadig knap støtte på benene. 12 dage efter operationen fejrede Ellen og Harris deres bryllupsdag, og Harry gav hende en potageske. Han vil hvert år fremover på bryllupsdagen give hende en sølvting som præmie.

Harris er nu syg af forkølelse og arbejder hjemme. Han og Ellen har købt en kurv, som lille Grethe kan ligge i.

TRANSSKRIFTION

d. 16de Febr.

Kære Mor!

Jeg har idag fået Dissers Breve. Det var [ulæseligt] pinligt, at netop dette længselfuld ventede Brev fra East. skulde være forsinket. Jeg kan rigtig tænke mig, hvor utålmodig du har ["har" overstreget] må have ventet. Skønt det jo nu er en gammel Historie, må jeg vist hellere sætte dig lidt nøjere ind i Detaljerne og besvare nogle af dine Spørgsmål.

Hvad der foregik d. 16de Jan da Hendes Nåde, Grethe behagede at ankomme, har jeg næsten glemt, - det forekommer som det er en lille Evighed siden. Det var en langvarig og vanskelig Affaire, og Dr. var til sidst temmelig nervøs over at hun stadig ["stadig" overstreget] blev ved at ["blev ved at" indsat over linjen] holde sig tilbage. Jeg forklarede, at vi Danske ere langsommere i Vendingen end Amerikanerne og at hun jo var halv dansk. Til sidst fik jeg en svingende Whisky- og Cognacstoddy og det kunde hun ikke modstå. Hun var så langt fra nogen Skønhed da hun kom - jeg har aldrig set noget lignende af Grimhed - det arme lille Asen: Navlesnoren var snoet om hendes Hals og det tog flere Min. før hun trak sit Vej. Derefter blev hun svøbt ind i et uldent Tæppe og smidt på en Seng, hvor hun lå i tre Timer før nogen tog sig af hende. Jeg holdt dem nemlig beskæftigede med at kaste op, besvime o.s.v.

East. skrev vist at Ungen vejede 8 Pund, men det var med Klæder på, $7\frac{1}{2}$ foruden. De danske Pund, ere tungere end de amerikanske så i Virkeligheden vejede hun kun c. $6\frac{1}{2}$. Hun var 21 Tom. men meget mager.

Hun har nu vundet en Del skønt det lille Skind har gået en Del igennem allerede. For det første kom Mælken først den 4die Dag og hun sultede i al den Tid. De næste 4 Dage nød hun Livet og plagede det næsten ud af mig ved at bide i sin Grådighed. Hun opnåede at få bidt Hul før Feberen kom og hun blev ført ned. og ["og" overstreget] Så halvsultede hun igen en Dag, da de ikke vilde sætte hende på Flaske før de så om Mælken vilde gå bort. Da dette viste sig at være Tilfældet, fik hun sin Flaske. Så begyndte et regelmæssigt [ulæseligt]. Hun får, hvad de kalder "malted milk", et Præparat som synes at passe hende godt. Hun er utrolig god og søvnig og alt tyder på, at hun er et sundt og kraftigt Barn. Eastman godtede sig i Stilhed over at Skæbnen føjede det sådan, at jeg ikke kunde amme hende, da jeg jo så vilde være bunden hjemme for lange Tider. –

Ungen opnåede at skaffe mig en lille Rift, men den blev syet sammen næste Dag med tre Sting, hvilket ikke var ret slemt, og siden mærkede jeg ikke mere til det. –

Kræfterne kom meget hurtig tilbage og jeg befandt mig udmærket indtil Feberen kom. Ikke desmindre befalede Doktoren mig at ligge i det allermindste 2 Uger – derefter liste forsigtigt omkring en Uge og ikke foretage strængt Arbejde el. gå lange Ture før den lille er 6 Uger gammel. Ved denne Fremgangsmåde er man temmelig sikker på ikke at have Rygsmerter og Træthed det næste halve Aar, sagde han. – Imidlertid kunde han jo have sparet sine Instrukser, da Feberen kom og satte en Stopper for al Kækhed. Det er højst interessant nu bagefter at høre dem fortælle om de Dage. Det blev jo nemlig holdt hemmeligt for mig, og det var kun ved at se Doktorens og Harris' alvorlige Ansigter, at jeg fik en Mistanke om at det var farligt, – men hvor farligt fik jeg først at vide da jeg næsten var rask. Feberen var flere Gange kun $\frac{1}{2}$ ° fra Maximum, som er 107 Fahrenheit, og Torsdag Aften sagde Dr. til Harris, at der kun var meget ringe Håb. Det lyder utroligt, men da jeg så ham næste Morgen var hans Kinder næsten hule. Hele den Nat blev jeg fodret hveranden Time og efter min Formening trådte Krisen ind, da jeg fik den sidste Dosis Vælling. Jeg faldt ["faldt" overstreget] kom nemlig i stærk Sved, og faldt derefter i Søvn og da Doktoren kom en Times Tid efter kom op ["kom op" indsat over linjen] var Temperaturen betydelig lavere. Jeg troede i min Uskyldighed, at nu var den Historie forbi og lå fredelig og roligt og rensede mine Negle. Bagefter fortalte de, hvordan det stod til i Køkkenet på samme Tid: Vadskekonen var kommen og filede løs på Vadsken, – alle ["le" sidst i ordet overstreget] Morgenvadskningen flød rundt Dr. Jenkins og Dr. Cushing kogte deres Instrumenter ude ved Komfuret, assisteret af deres to Sygeplejersker, – Mrs. Loud rensede den lilles Flasker, – Helen

fløj rundt og søgte at bringe lidt Orden i Tingene. Med en Ble i hver Hånd
susede hun afsted og mødte i Døren Dudley Pray og Leon. Redpath som
kom fra Laboratoriet med to Ovne til at sterilisere på. De var sorte på
Hænder og Ansigt, da de ikke havde haft Tid el. tænkt på at rense dem
(Ovnene) ["(Ovnene)" indsat over linjen] underneden. Svigermoder havde
opgivet alt og så til, medens Harry drak Whisky for at holde sig oppe.
Naturligvis skreg den lille for at gøre Forvirringen fuldkommen. –
Derefter strømmede de (el. en Del af dem) op til mig og Operationen gik
for sig og siden forløb alt normalt. Jeg var oppe første Gang igår for 8
Dage siden og det var mere end latterligt: jeg kunde aldeles ikke støtte på
Benene og det varede to Dage før jeg kunde gå alene over Gulvet.
Den 12te (vor Bryllupsdag) var jeg nede første Gang og vi fejrede Dagen
med stor Højtidelighed. Harry forærede mig en pleteret (?) ["(?)" indsat
over linjen] Potageske og om Eft. kom Nelly Taylor ind og hjalp os med at
drikke en lille Flaske Champagne. Det var hendes Fødselsdag så det
passede helt godt. Champagnen var egentlig købt i Anl. af d. 4de
Aarsdagen for min Ankomst, men den Dag var Miss Linsealt (Dr. Cushings
Sygeplejerske) her endnu og hun var meget total, så vi nænnede ikke at
søre hendes Følelser. Disse to Dage vil vi fejre hvert Aar og Harry vil hvert
Aar give mig en lille Sølvting som Præmie. Den 4de fik jeg en lille
Sølvsværkniv el. ret Syl [tegning] til at tage Smørkugler med.
I Lørdags kom han hjem med ondt i Halsen og har været hjemme hele
denne Uge med en slem Forkølelse. Vi har haft det helt "sjov, underholdt
hinanden" beundret Ungen og bleven opvartet på det bedste af Mrs.
Loud. Harry kan sidde her ved sit Skrivebord og telefonere til Laboratoriet
og rundt i Byen, så han kan nogenlunde passe sine Forretninger. – Vi
anskaffede en langagtig Kurv til Ungen at sove i, men kun en lille. Den er
let at flytte rundt med, hvor der er varmest. Den er temmelig bred, så
Pudevårene passer godt men Størrelsen er jo ellers beregnet til Seng, og
hun vil kunne bruge dem i flere Aar. –
Doktoren siger, at vi ikke bør lade hendes Øjne komme i stærkt Lys før hun
er c. 2 Måneder gammel, så vi kan ikke fotografere hende før den Tid.
Nelly Taylor har syet en henrivende lille Kjole til hende. – Mrs. Holbrook
har foræret hende en lille bitte Guldnål med en Perle i. –
Jeg må sende et Kort til Fru Smith næste Gang, - hvor det var venligt af
hende at sende de små Støvler! –
Jeg har også tænkt på hvor Febr. og Jan. ["og Jan." indsat over linjen]
altid er fuld af Begivenheder: Også Onkel Carl døde i Febr. og B. rejste til
Italien.
Lille Grethe snorker i sin Kurv, Harry læser Aviserne og glæder sig over at

Begivenhederne i Afrika er lidt mere lovende idag. Jeg vil gå og tage en Middagslur.

Hilsen til Svigermøder fra E.S.
do do til dig, Far og Disser fra Pelle.

[Indsat s. 5 i venstre margen samt under teksten:]

Hilsen til Mogensens. Jeg var meget imponeret over hendes Københavnsrejse, før du skrev om den mislykkede Dreng.

[Indsat s. 8 langs venstre margen:]

Sig til Disser, at jeg vil sætte Pris på, om hun vil vedligeholde Correspondancen med [ulæseligt]

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

d. 16^{de} Febr.

Kære Mor!

Jeg har idag fået dit
dine Brede. Det var
pekligt, at netop det
fuld ventede Brev fra
skulde være forsinket. Jeg
har rigtig tænkt mig, hvor
utålmodig du har nu
været. Skønt det jo nu er
en gammel Historie, må
nå heller sætte dig lidt
oppe i detaljerne af
hendes ugle af dine Spørgsmaal

Endelig den 16^{de} Jan
da hendes Brev, Grethe behag
at ankomme, har jeg næsten
glemt, det forekommer, som
det er en lille Evighed siden.
Det var en langvarig og van-
skelig Affaire, og der var
til sidst temmelig nervøs
over at hun ~~skulde~~ ^{blev ved at} holde
sig tilbage. Jeg forklarede
hans, at vi Danske ere lang-
somme i Tendinger og
Amerikanerne og at hun
jo var halv dansk. Til sidst
fik jeg en smigende Whis-
ky- og Cognacstødder og det
kunne hun ikke modstå.

Hun var så langt fra mig
Skønhed da hun kom - jeg
har aldrig set noget lignende
af Grønhed - det var

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

lille Asen: Nagesmoren var
maet om hendes Hals og det
tag flere Min. for hende bled
sit Tegn. Derefter blev hun
ropt ind i et uldent
Tappe og sm. at på en
Pung, hvor hun lå i tre
Timer for nager tag sig
af hende. Jeg boet den
uendelig beskeftigede med
at kaste op, besvime o. s. v.

East. Skred vist at Nages
vejete $8\frac{1}{2}$ W, men det var
med Blodet på, $4\frac{1}{2}$ foruden.
De danske W er tungere end
de amerikanske sa i Tørkel
heden vejete hun kun 6
 $6\frac{1}{2}$. Huden var 21 Tom.

men meget mager. Hun
hav nu vundet en de
skudt det lille Skind ha
gæk en del i pennen
allerede. For det første kom
Mælken først den 4de
og hun sultede i al den
Tid. De næste 4 dage var
hun Livet og plagete det
væsten ud af mig ved
at bide i sin Glædelighed.
Hun opvæde om få bid
hul for Tænder kom og
huden blev fort med, og på
halsen sultede hun igen i
dag da de ikke vilde sætte
huden på Flasker for de sa

med Mellem vilde gå bort. Det dette viste sig at være uheldet, fik hun sin Flask opgjorte og regelmæssigt blev hun hvad de kaldte "maltet mick", og begyndte end igen at kunne hende godt. Hun var utrolig glad og rolig og alt tydede på at hun var et smick og kraft. T. Brand. Castellan gik ind i Stikket over at Skabene lagde det sådan, at jeg ikke kunde anse hende, da jeg så vilde være færdig begynde for lange Tænder. -

Ungens opvakte at skaffe mig en lille Rigt, men det blev ret cammen næste dag med tre Stier, hvilket ikke var ret slemt af videt mærkede sig ikke mere til det. -

Kæfterne kom meget hurtigt tilbage og jeg begyndte mig udenad i indtil Færdig blev. Ikke desmindre befalede Doktoren mig at ligge i det aller mindste 2 Uger - derefter liste for Rigtig omkring en Uge og ikke forstuge italeske Arbejde og så lange Tænder.

BB1548

for den lille en to Uger gammel. Ved denne Tid Gangen var en mand blev indlig sikker på ikke at have Ryggsmerte og Træthed næste halve Uge, sagde han. - Trindletts kunde han se have sparet sine Trætheder da Færdig kom og satte en Stopper for al Rækket. Det er højst interessant nu bagefter at høre den fortælle om de Dage. Det blev jo nemlig meget hemmeligt for mig, og det var kun ved at de Doktorens og Harris alvorlige Besigtelse, at jeg fik en Mistanke om at det var farligt, men var farligt, fik jeg først at vide det næsten var nok. Færdig var flere Uger kun 12 for minimum som en 100 Fahrenheit, og Torpeden lften sagde Dr. til Harris, at det kun var meget ringe Fald. Det blev utroligt, men da jeg så højt næste Uge var hans Kinder næsten

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

hule. Hele den Nat blev
af fodet horende hin
af efter min Forening
indtrådte Krisis, da j.
fik den sidste Læse-
ling. Jeg faldt nemlig i
stark Sved af faldet derefter
i Søv og da Lægen kom
en Time efter, var
Temperaturen betydelig
lavere. Jeg troede i min
Uskyldighed at nu var
den Historie forbi og lå
fredeligt af rolige og roste
mine Nægle. Næstefter for-
tælte de, hvordan det skot-
ted i Røkkene på samme
Tid: Vaskerkonen var
kommet og fik det Lys
på Vasken - alle Morfer
opvaskningen flød ind
Dr. Jenkins og Dr. Lushin
fik deres Instrumenter
og ved Bernfuret, assatte
ved af deres to Sygepleje-
sker, Mrs. Lund rensede
den Lilles Flasker, Helen
fløj rundt og søgte at
bringe lidt Oden i Tringe-
ne. Men en Blev i hoven
Hånd søgte hun afsted
af indte i den Dudley
Ray af Leon. Redpath var
Ligkødet

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

kom fra laboratoriet med
to Omre til at sterilisere
på. De var sorte på Hænder
og Ansigt da de ikke havde
haft Tid el. tænkt på at
reus^(Omme) dem undervejen.
Svigerinden havde opgivet
alt og så til medens Harry
drak Whisky for at holde
sig oppe. Naturligvis skreg
den lille for at gøre Forvæ-
ringen fuldkommen. —

Derefter skridte med
de (el. en del af dem) op
til mig og Operationen
gik for sig og tiden forløb
altså normalt. Jeg var oppe
første Gang i 8 dage
tiden af det var mere en
latterligt: Jf. kunde aldeles
ikke støtte på Benene af
det varede 2 dage før Jf.
kunde gå alene over Gulvet.

Den 12^{te} var Bryllupsdag
var Jf. ude første Gang og
vi fejrede dagen med stor
glædsdelighed. Harry forære
mig en plebret Potagek
af rød Kft. kom helly bage
ind og hjalp os at drikke
en lille Flaske Champagne
det var hendes Fødselsdag
så det passede jo helt jod.
Champagne var egentl.
købt i bul. af d. 4. år. Lars.

661548

dagene for min hukommelse men Hørreken er jo allerede
den dag var vi i Hørreken til Lene, og hun
Ginscott (Dr. Lushings
sygeplejerske) her endelig
af hun var meget total
så vi nåede ikke at gå
hendes faldet. Disse to
dage vil vi fejre hvert år
af Harry vil hver dag
give mig en lille Polstrup
som Annie. Den fæfede
og en lille Polstrup
et. Det lyder ~~ikke~~ til
at tage Præstegælder med.
I Guds navn har hun
med mig i Hørreken af
varet hjemme hele aften
lige med en smuk
Vi har haft det helt
uudholdeligt hinanden, be
undret mig og blev af
partiet på det bedste af
Lene. - Harry har været
hav ved sit Skibsbord og
telefonere til Laboratoriet
og rind i Byen så han
kan udføre sine
sine foranstaltninger. Vi
anskaffede en langagtig
kurs til Byen og søde
i, næsten hund en lille. Den
vil at flygte rundt
med hvad det er værd
den er temmelig bled
så Tudevarene passer godt.

Herregnede til Lene, og hun
vil kunne bruge den i
flere år. -
Doktoren siger, at vi ikke
har ladet hendes Lene komme
i stærkt Lys for hende
en C. L. Månedes gammel
så vi kan ikke fotografere
for hende for den Tid.
Nelly Taylor har været
en beundrende lille Høje
til hende. - Mrs. Holbrook
har forset hende en lille
bille Guldval med en Perle
i. - Jeg må sende
et Brev til Mrs. Smiths
væste Gang - hvor det var
venligt af hende at sende
en min Høje! -
Jeg har også tænkt på
hvor Febr. altid er fuld
af Begivenheder: Også
Orskel Carl døde i Febr. og
B. rejste til Italien. -
Lille Britha smokes i
sin Kurs, Harry læser Litteratur
og glæder sig over at Begivenheder
sine i Afrika og Lene mere
værdige dag. Jeg vil gå og
tage en Middagsbulet
Hjem til S. og M. #2. -
De to til dig, og disse
fra Belle.